

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПРИРОДОЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

НАУКОВІ ЗАПИСКИ

Том 11

ВИДАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДОЗНАВЧОГО МУЗЕЮ
ЛЬВІВ 1994

Наукові записки Державного природознавчого музею НАН України.— Львів, 1994.— Т. 11.— 118 с.

У збірнику вміщено статті з питань зоології, ботаніки та екології, які містять матеріали досліджень на Розточчі, а також інформацію про ботанічні фонди музею і використання комп'ютерної техніки в ботанічних дослідженнях.

Для ґрунтових зоологів, орнітологів, ентомологів, екологів, ботаніків, працівників заповідників, національних парків, природознавчих і краєзнавчих музеїв.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Климишин О.С. (відповідальний редактор), Бокотей А.А. (відповідальний секретар), Дригант Д.М., Консмалова І.Б., Малиновський А.К., Меламуд В.В., Різун В.Б., Чорнобай Ю.М.

*Друкується за постановою вченої ради
Державного природознавчого музею
Національної Академії наук України*

Спонсор видання Львівська філія АТ "КІНТО"

ПЕРЕДМОВА

Збірники наукових праць музею почали видаватися з 1914 р. під назвою "Rozprawy i wiadomosci z muzeum im. Dzieduszyckich". З 1940 р. музей перейшов у відання Академії наук і з 1951 р. по 1962 р. було опубліковано 10 томів збірників під назвою "Наукові записки Науково-природознавчого музею АН УРСР". За рішенням вченої ради музею і за підтримкою Редакційно-видавничої ради НАН України цим випуском поновлюється видання "Наукових записок".

"Наукові записки" призначені для публікації результатів наукових досліджень, проведених у стінах музею або наближених до музейної тематики. Періодичність випуску, як правило, один раз на рік. Мова видання — українська. За рішенням редколегії окремі статті іноземних вчених, матеріали міжнародних нарад і конференцій, повідомлення міжнародного характеру тощо можуть публікуватись на інших, поширених у світі мовах. При цьому додається резюме українською мовою. Окремі випуски "Наукових записок" можуть мати тематичний характер.

Основні завдання "Наукових записок":

- оперативне публікування результатів наукових досліджень, матеріалів з історії наукових підрозділів та колекцій, праць з музейного природознавства, експозиційно-фондової роботи тощо;
- поширення наукової інформації про природознавчо-музейну роботу в Україні та за її межами;
- науково-просвітницьке поширення знань з фундаментальних розділів природознавства, охорони природи, а також музейно-колекційної справи, таксидермії тощо;
- послідовна систематизація знань про унікальні об'єкти природи західного регіону України;
- рекламно-інформаційна діяльність в галузі природокористування, екології, охорони природи, екологічного виховання.

Більшість статей 11 тому містять матеріали комплексних

наукових досліджень цікавого у багатьох відношеннях фізико-географічного регіону Розточчя і присвячені 10-річчю створення Державного заповідника "Розточчя". В інших статтях наводяться відомості про наукові фонди музею і застосування комп'ютерних методів у ботанічних дослідженнях.

Відповідальний редактор

А.А. Бокотей

ВИДОВИЙ СКЛАД І ЧИСЕЛЬНІСТЬ ОРНИТОФАУНИ М. ЛЬВОВА

Місто Львів розташоване на території Розточчя, яке є частиною Головного Європейського вододілу, що визначає певні географічні і пов'язані з ними орнітологічні особливості. По-перше, місто знаходиться на значній висоті над рівнем моря (300-400 м), що утруднює проникнення в нього рівнинних видів. По-друге, через місто не протікають великі ріки, що спричинює відсутність багатьох навколородних птахів. Невелика річка Полтва, на якій побудований Львів, давно перетворена на міський колектор стоків. Влітку вона не відіграє суттєвого значення в житті птахів, сюди лише зрідка прилітають годуватися ворони: галка (*Corvus monedula*), сіра ворона (*C. cornix*), гайворон (*C. frugilegus*), сорока (*Pica pica*). Зате взимку тут формується дуже цікавий і своєрідний орнітокомплекс. Поряд з видами, котрі часто зимують на рівнині — звичайний (*Larus ridibundus*) та сивий (*L. canus*) мартини, крижень (*Anas platyrhynchos*), попелюх (*Aythya ferina*), в окремі зими трапляються птахи суто перелітні, які взимку в регіоні ніколи не зустрічаються — баранець (*Gallinago gallinago*), польовий жайворонок (*Alauda arvensis*), лісова тинівка (*Prunella modularis*).

Львів займає площу 155 км². У ньому налічується більше 10 великих парків, лісопарків і цвинтарів. Загальна площа зелених насаджень складає біля 3700 га [23].

Незважаючи на те, що в різний час у Львові працювало багато відомих орнітологів, до останнього часу не складений фауністичний список птахів міста. Дослідження обмежувалися лише особливостями біології та поведінки окремих видів та груп птахів під впливом сильного антропогенного пресу [5].

На основі матеріалів фондових колекцій Державного природознавчого музею Національної Академії наук України,

УДК 598.2:591.53 (477.83)

А.І. Гузій, А.А. Бокотей

ЗВИЧАЙНИЙ МАРТИН (*LARUS RIDIBUNDUS* L.) У ВЕРХІВ'І РІКИ ВЕРЕЩИЦЯ

Метою роботи є розгляд особливостей динаміки чисельності та гніздової екології виду в умовах Українського Розточчя.

Дослідження проводилися у 1985-1994 рр. на 10 водоймах Львівського облрибокомбінату, розташованих у верхів'ї р. Верещиця (ліва притока р.Дністер) між селами Лелехівка та Страдч Яворівського р-ну Львівської обл. Вони територіально межують з масивами Природного заповідника "Розточчя", згаданими селами і смт Івано-Франкове.

Матеріали спостережень і обліків протягом 1987 і 1988 рр. подаються за О.Є. Луговим [2], основні показники метеорологічних умов — із книг "Літопису природи" заповідника "Розточчя" [1], площі водойм — за матеріалами Львівського облрибокомбінату.

Обліки проводилися протягом цілого року. Особлива увага зверталася на гніздовий аспект. Розміри яєць знімалися штангенциркулем, гнізд — рулеткою. Підрахунок птахів у період насиджування кладок дав змогу визначити число пар звичайного мартина в колоніях, а після вильоту пташенят — загальну їх чисельність (молодь і дорослі).

Як видно з таблиці 1, збільшення кількості колоній тісно корелює з розширенням площ водойм, особливо у 1990 р. (4 колонії і 474 га). Колонії на ставах є, на наш погляд, похідними від поселення на оз. Янівський став. Це підтверджують візуальні спостереження. Птахи усіх колоній в різні роки регулярно відвідували одні одних, формували змішані тимчасові зграї і разом вилітали на пошук корму. Вони трималися однією групою і в передгніздовий період, після прильоту. Цікаво зазначити, що під час будівництва гнізд мартини навідувалися до поселення на

Таблиця 1. Динаміка чисельності звичайного мартина (кількість птахів/число гнізд), загальної площі водойм облрибокомбінату та метеорологічних умов у заплаві р. Верещиця

Назва і №№ водойми	Роки							
	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Янівський став	900	1100	1350	1400	1000	1150	2200	1700
	200	250	300	300	230	260	500	380
1	—	—	—	40	—	—	—	—
	—	—	—	10	—	—	—	—
2	—	—	450	140	400	1350	1400	800
	—	—	100	30	100	300	310	180
Разом:	900	1100	1800	1760	1400	2500	3600	2500
	200	250	400	380	330	560	810	560
Загальна площа водойм (га)	256	256	319	474	474	376	376	376
Середня температура травня, °С	12.2	14.2	12.0	13.4	10.8	10.0	16.1	—
Кількість опадів у травні, мм	138.2	41.5	10.9	73.7	139.9	76.0	42.2	—

оз. Янівський став і звідти носили будівельний матеріал, хоча на інших водоймах водно-болотяна рослинність така сама, як і на озері.

Чисельність мартинів корелює з особливостями метеорологічних умов — зі зменшенням кількості опадів чисельність птахів зростала і навпаки. Значний спад чисельності мартинів у 1994 р. зумовлений холодною весною і нехарактерно гарячим літом.

Загалом динамічне зростання чисельності виду залежить від розширення площ водойм.

Наступним питанням до з'ясування є особливості динаміки річних фенофаз звичайного мартина.

З таблиці 2 видно, що приліт мартинів найчастіше припадає на першу декаду березня. Після холодних зим птахи з'являються у третій декаді цього місяця (у 1987 р. середня температура січня становила -10,8° С, лютого — -1,9° С), а теплих зим — у другій декаді лютого (у 1989 р. відповідно — -0,1° С і +2,7° С). У теплі літа частина птахів регулярно спостерігається на ставах. Так, 19.12.1989 р. біля с.Лелехівка зафіксовано біля 30 особин. У цьому ж році зареєстровано дуже ранній приліт — 23.02. У 1990 р.

Таблиця 2. Основні фенофази звичайного мартина на водоймах в заплаві р.Верещиця

Фенофаза	Роки									
	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Приліт птахів	—	—	23/0	16/0	23/0	12/0	10/0	4/0	6/0	4/0
Початок насиджування	27/0	25/0	—	12/0	28/0	6/0	7/0	8/0	9/0	16/0
Виліт пташенят	15/0	13/0	—	29/0	14/0	21/0	21/0	22/0	23/0	20/0
Початок кочівел	—	—	26/0	18/0	26/0	20/0	16/0	25/0	25/0	21/0
Осіньна поява	—	—	—	16/0	25/0	3/0	20/0	27/0	30/0	28/0
Відліт	—	—	—	18/1	18/0	15/1	7/1	10/1	15/1	—

на оз. Янівський став зимувало близько 40 мартинів, чисельність яких різко зросла 12.03.

До гніздування мартини приступають, в залежності від погодних умов, з 25.04 по 12.05 (n= 9). Гнізда розміщують у переважній більшості на заломках та кореневищах очерету (50,7%), на купинах водяних рослин (47,8%) та на підводних основах (грунт, кореневища, 1,5%). Гніздовим матеріалом у завжди служать листя і стебла очерету, з рідкісними включеннями стебел хвоцю (4 випадки), гілок (2) і поліетилену (1). В кладках 1-5 (найчастіше 3) яєць, в середньому — 2,74±0,03. Морфометричні характеристики гнізд і яєць подані в таблиці 3.

Таблиця 3. Характеристика деяких морфометричних показників гнізд і яєць звичайного мартина в заплаві р.Верещиця

Основні проміри, мм	n	Lim.	M±m	σ	C.v., %
Діаметр гнізда	335	129,0-470,	231,4±3,	57,7	24,9
Діаметр лотка	334	60,0-185,	126,0±0,	15,8	12,6
Глибина лотка	327	5,0-105,	38,2±0,	12,0	31,4
Висота розміщення гнізда	187	10,0-350,	121,0±4,	65,7	54,3
Довжина яйця	528	40,6- 62,	51,1±0,	2,0	3,9
Максимальний діаметр яйця	528	30,8- 39,	36,3±0,	2,4	6,7

Насиджування триває впродовж травня. Підйом пташенят на крило починається з другої половини червня. Передвідлітна міграція фіксувалася у ті періоди, коли абсолютна більшість пташенят підіймалася "на крило", орієнтовно 25-30 діб після їх виходу з гнізд. Зазначений час, очевидно, необхідний пташеняткам для остаточного змушніння і наб. зу сил.

Восени птахи повторно з'являються на водоймах у другій декаді серпня і впродовж вересня. Відліт, у різні роки, триває з другої половини вересня до другої половини грудня. У теплі зими, як вже зазначалося, мартини зустрічаються і на зимівлі.

Отже, можна зробити наступні висновки:

а) чисельність звичайного мартина у верхів'ї р.Верещиці тісно пов'язана з площею водойм (кормових угідь) і позитивно корелює з її збільшенням;

б) значний негативний вплив на чисельність птахів та успішність гніздування має погіршення погодних умов (опади, похолодання);

в) від коливання температур залежать і терміни фенофаз звичайного мартина, причому частина птахів місцевої популяції здійснює лише кочівлі, з'являючись на ставах навіть взимку при найменшому потеплінні і появі перших прогалин на льоду або не відкочовуючи взагалі протягом теплих зим;

г) усі колонії в дослідженому терені є похідними колонії на оз. Янівський став, про що свідчать тісні стосунки між птахами усіх колоній та традиційна прив'язаність їх до місця збору гніздового матеріалу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Луговой О.Е. Чисельність птахів. Екологічні огляди// Літописи природи державного заповідника "Розточчя"; книги 1 (1985-1987 рр.), 2 (1988 р.).
2. Луговой А.Е. О сезонных трофико-экологических ритмах структуры орнитокомплексов (на примере оз. Яновский став Львовской области) // Вестник зоологии, 1991, № 2.— С. 43-48.

А.И. Гузий, А.А. Бокотей

ОЗЕРНАЯ ЧАЙКА (*LARUS RIDIBUNDUS* L.) В ВЕРХОВЬЕ РЕКИ ВЕРЕЩИЦА

В работе на основании десятилетних исследований (1985-1994 гг) на рыборазводных прудах в долине реки Верещицы (Росточье) дается анализ динамики численности и гнездовой экологии озерной чайки. Проводится анализ причин изменений

численности птиц в зависимости от количества осадков и площади кормовых угодий. Анализируются даты фенофаз в зависимости от температуры воздуха. Приводятся материалы по морфометрии гнезд и яиц озерной чайки.

A.I. Guzii, A.A. Bokotei

BLACK-HEADED GULL IN THE UPPER REACHES OF VERESHCHYTSIA RIVER

The analysis of number dynamics and nesting ecology of Black-headed Gull in the valley of Vereshchytsia River (Roztochia) is given in this paper on the basis of ten-year investigations (1985-1994). The reasons analyses of changes in number of birds depending on precipitation and area of fodder lands is carried out. The dates of phenophases depending on air temperature are examined. The materials on morphometry of nests and eggs of Black-headed Gull are constituted.

ISBN 5-7702-0493-1. Наукові записки ДПМ НАН України, 1994, т. 11

УДК 595.6.(477.83)

Н.В. Сверлова

ФАУНА ДВОПАРНОНОГИХ БАГАТОНІЖОК (DIPLOPODA) М.ЛЬОВОА ТА ЙОГО ОКОЛИЦЬ

До цього часу якісний склад двопарноногих багатоніжок Львова був вивчений недостатньо. І.Є. Локшина [2] для міста та околиць вказує 8 видів, з них для ботанічного саду — *Ommatoiulus sabulosus* (L.) та *Cylindroiulus teutonicus*, для Стрийського парку — *Mastigona bosniensis*, а інші 5 видів для околиць: *Nopoiulus venustus* (Mein.), *Cylindroiulus teutonicus*, *Unciger foetidus*, *U. transsilvanicus* Verh., *Polyzonium germanicum*. Під час вивчення диплопод Варшави та Лейпцига було відмічено зменшення числа видів [4] та чисельності [1] в центрі міста порівняно з околицями.

У 1991-1992 рр. видовий склад диплопод досліджували у 6 парках (Стрийському, "Парку культури та відпочинку ім. Б.Хмельницького", "Залізна вода", "Дружба", "Високому Замку", Шевченківському гаї), 3 лісопарках (Винниківському, Брюховицькому, "Погулянці") та на 2 садово-городніх ділянках. Багатоніжок збирали у ґрунті, підстилці, під камінням та стовбурами дерев, під корою та в гнилій деревині повалених дерев, на стовбурах дерев після сильних літніх дощів, а також з допомогою пасток Барбера. Всього визначено біля 1 тис. екземплярів, що належать до 15 видів, 13 родів, 7 родин, 5 рядів. Подібність якісного складу диплопод між різними парками розрахована за коефіцієнтом Жакара [1].

Серед диплопод Львова переважають за числом видів ківсьяки (*Julida*) — 8 видів, або 53,3%. Полідесміди (*Polydesmida*) складають 20,0%, нитеносці (*Chordeumatida*) — 13,3%. Гломеріди (*Glomerida*) та колобогнати (*Polyzoniida*) представлені у фауні Львова поодинокими видами (6,7%). У парках міста знайдено 9 видів двопарноногих багатоніжок, у лісопарках — 10 видів (таблиця), на садово-городніх ділянках — 3 види диплопод.

Найбільш поширеною у Львові багатоніжкою є *Strongylosoma stigmatosum*, яка знайдена у всіх досліджених

5. Зозулин Г.М. Исторические свиты растительности Европейской части СССР // Ботан. журн.— 1973. — 58, № 8.— С. 1081-1092.
6. Камелин Р.В. Флорогенетический анализ естественной флоры горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1973.— 354 с.
7. Камелин Р.В. Курхистанский округ горной Средней Азии.— Л.: Наука, 1979.— 117 с.
8. Малиновский А.К. Монтанный элемент флоры Украинских Карпат.— К.: Наук. думка, 1991.— 240 с.
9. Шеляг-Сосонко Ю.Р., Дидух Я.П. Ялтинский горно-лесной государственный заповедник.— К.: Наук. думка, 1980.— 184 с.
10. Шмидт В.М. Статистические методы в современной флористике.— Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1980.— 175 с.

А.К. Малиновский, И.Г. Бронштейн

ПРИМЕНЕНИЕ ИНФОРМАЦИОННО-ПОИСКОВЫХ ПРОГРАММ В БОТАНИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ

Излагаются основные задачи, принципы построения и работы информационно-поисковой программы — база данных "Флора". Приведены предварительные результаты анализа программного материала по изучению дифференциации растительного покрова, структуры и эволюции флоры.

А.К. Malynovskyi, I.G. Bronshtein

THE APPLICATION OF INFORMATION RETRIEVAL PROGRAMMES IN BOTANICAL INVESTIGATIONS

The main problems, principles of building and operation of the information retrieval programme — data-base "Flora" — are stated and preliminary results of programme material analysis are cited. This material is about differentiation of plant cover, structure and evolution of flora.

ПРАВИЛА ОФОРМЛЕНИЯ РУКОПИСЕЙ

1. Матеріали приймаються українською мовою, в окремих випадках, які обумовлені в Положенні про "Наукові записки", іншими мовами з резюме українською мовою.

2. Основні розділи — "Зоологія", "Ботаніка", "Екологія", "Палеонтологія", "Музеєзнавство", "Наукові фонди", "Інформатика", "Нові види", "Сторінки історії музею".

3. Обсяг рукописів — до одного друкованого аркуша (разом з ілюстративним матеріалом, таблицями, списком літератури).

4. Рукописи приймаються у двох екземплярах друківаними через два інтервали по 60-65 знаків у рядку, не більше 30 рядків на сторінці, на стандартному папері або записані на дискетах у супроводі текстового роздруку.

5. При оформленні статей слід дотримуватись таких правил:

- індекс УДК (зліва);
- ініціали авторів і прізвища;
- заголовок;
- заголовки і підзаголовки слід відокремлювати від основного тексту зверху і знизу трьома інтервалами;
- текст статті, таблиці, список літератури, підписи до рисунків, резюме (до 0,5 сторінки) російською і англійською мовами;
- список літератури наводиться згідно абетки, спочатку розміщується література українською й російською мовами, а потім — роботи на мовах з латинською абеткою. В тексті у квадратних дужках зазначається цифра, що відповідає номеру цитованого джерела в списку літератури.

6. Кількість графічного матеріалу має бути мінімальною. Фотографії виготовляються у двох екземплярах на білому глянцевому папері; вони мають бути контрастними, рисунки — чіткими, графіки і діаграми зроблені чорною тушшю. На звороті другого екземпляра фотографій і рисунків проставляється їх порядковий номер, пишеться прізвище першого автора, зазначається де верх і низ.

Підписи до рисунків подаються на окремому аркуші. В

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

<i>Передмова</i>	3
Зоологія	
<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Суцуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51
Ботаніка	
<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69
Екологія	
<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86
Музейні фонди	
<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93

них наводяться: а) назва рисунка; б) пояснення значення всіх кривих, літер, цифр та інших умовних позначень. У підписах до мікрофотографій вказується збільшення (окуляр, об'єктив).

Мікрофото слід подавати розміром 69 (58) см.

7. Місце, де в тексті є перше посилання на рисунок або таблицю, відмічається на лівому полі квадратом, проставляється номер рисунка або таблиці.

8. Латинські назви видів при першому згадуванні наводяться повністю. Далі — літера роду і видова назва без прізвища автора виду. Якщо у статті є великі спеціальні списки тварин або рослин чи таблиці з прізвищами авторів, то у тексті назви видів вказуються без авторів.

9. При описі нових видів слід користуватися правилами для авторів, викладеними в журналах Національної Академії наук.

10. Список літератури друкується на окремому аркуші. Праці одного й того ж автора (чи разом зі співавторами) розміщуються в хронологічній послідовності.

11. Оформлення списку літератури:

а) для книг і монографій вказуються прізвища та ініціали авторів, назва видання, місто, видавництво, рік, загальна кількість сторінок;

б) для статей, опублікованих в журналах і вісниках, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті і журналу (вісника), рік, том, номер (випуск), перша й остання сторінки;

в) для статей, опублікованих в збірниках праць, тез та інших книг, вказуються прізвища, ініціали авторів, назва статті, назва збірника, місце видання (місто, видавництво), рік, випуск, перша й остання сторінки.

12. Наукові статті, що містять матеріали оригінальних досліджень, подаються в редколегію з двома рецензіями (одна — від музею, друга — від науковців сторонніх організацій).

З М І С Т

Передмова 3

Зоологія

<i>Бокотей А.А.</i> Видовий склад і чисельність птахів м. Львова	5
<i>Гузій А.І., Бокотей А.А.</i> Звичайний мартин (<i>Larus ridibundus</i> L.) у верхів'ї ріки Верещиця	16
<i>Сверлова Н.В.</i> Фауна двопарноногих багатоніжок (<i>Diplopoda</i>) м.Львова та його околиць	21
<i>Меламуд В.В.</i> Фауна панцерних кліщів (<i>Acariformes, Oribatei</i>) заплави ріки Верещиця	28
<i>Сушуловський А.С.</i> Хижі нематоди (<i>Mononchida, Nematoda</i>) урочища Заливки заповідника "Розточчя"	33
<i>Різун В.Б.</i> Матеріали до фауни жужелиць (<i>Coleoptera, Carabidae</i>) Розточчя і природного районування заходу України	41
<i>Яницький Т.П.</i> Фауна златок (<i>Coleoptera, Vuprestidae</i>) Розточчя	47
<i>Харамбура Я.Й.</i> Личинки вищих комах в ґрунтах заповідника "Розточчя"	51

Ботаніка

<i>Жижин М.П., Кузярін О.Т.</i> Тенденції поведінки видів судинних рослин "Червоної книги України" в зонах впливу підземних водозаборів Розточчя	56
<i>Климишин О.С.</i> Стан популяцій реліктових трав'яних рослин на Розточчі	65
<i>Малиновський А.К.</i> Аналіз сучасного поширення реліктових видів у вирішенні питань історії флор	69

Екологія

<i>Чорнобай Ю.М., Залецька О.Ю.</i> Органохімічний і гумусовий стан підстилок у провідних типах лісів Розточчя	76
<i>Чорнобай Ю.М., Харамбура Я.Й., Щербакова О.М.</i> Динаміка угруповань фітосапрофагів в опаді лісів Розточчя	86

Музейні фонди

<i>Климишин О.С., Кулик Т.Г.</i> Структура і стан ботанічних фондів Державного природознавчого музею.....	93
---	----

Інформатика

Малиновський А.К., Бронштейн І.Г. Застосування інформаційно-пошукових програм в ботанічних дослідженнях 98

Правила оформлення рукописів 113

СОДЕРЖАНИЕ

Предисловие 3

Зоология

Бокотей А.А. Видовой состав и численность птиц г. Львова 5

Гузий А.И., Бокотей А.А. Озерная чайка (*Larus ridibundus* L.) в верховье реки Верещица 16

Сверлова Н.В. Фауна двупарноногих многоножек (*Diplopoda*) г. Львова и его окрестностей 21

Меламуд В.В. Фауна панцирных клещей (*Acariformes, Oribatei*) поймы реки Верещица 28

Сусуловский А.С. Хищные нематоды (*Mononchida, Nematoda*) урочища Заливки заповедника "Росточье" 33

Ризун В.Б. Материалы к фауне жуужелиц (*Coleoptera, Carabidae*) Росточья и природному районированию запада Украины 41

Яницкий Т.П. Фауна златок (*Coleoptera, Buprestidae*) Росточья 47

Харамбура Я.Й. Личинки высших насекомых в почвах заповедника "Росточье" 51

Ботаника

Жижин Н.П., Кузярин А.Т. Тенденции поведения видов сосудистых растений "Красной книги Украины" в зонах влияния подземных водозаборов Росточья 56

Климишин А.С. Состояние популяций реликтовых травяных растений на Росточье 65

Малиновский А.К. Анализ современного распространения реликтовых видов в решении вопросов истории флор 69

Экология

Чернобай Ю.Н., Залецкая О.Ю. Органохимическое и гумусное состояние подстилок в ведущих типах лесов Росточья 69

Чернобай Ю.Н., Харамбура Я.Й., Щербакова О.Н. Динамика сообществ фитосапрофагов в опаде лесов Росточья 86

Музейные фонды

Климишин А.С., Кулик Т.Г. Структура и состояние ботанических фондов Государственного природоохранного музея 93

Інформатика

Малиновський А.К., Бронштейн І.Г. Применение информационно-поисковых программ в ботанических исследованиях ... 98

Правила оформлення рукописей 113

CONTENTS

Preface 3

Zoology

Bokotey A.A. To the Lviv ornithofauna investigation 5

Guzii A.I., Bokotey A.A. Black-headed Gull in the upper reaches of Vereshchytsia river 16

Sverlova N.V. Fauna *Diplopoda* of Lviv and its environs 21

Melamud V.V. Oribatid mites (*Acariformes, Oribatei*) fauna of Vereshchytsia river food-lands 28

Susulovsky A.S. Predaceous nematodes (*Mononchidae, Nematoda*) of bottomland meadow Zalyvky in "Roztochia" preserve 33

Rizun V.B. Materials on the carabid beetles (*Coleoptera, Carabidae*) fauna of Roztochia and nature regions division of west of Ukraine 41

Yanytskyi T.P. *Buprestidae* (*Coleoptera*) fauna of Roztochia 47

Kharambura Ya.Y. Larvae of pterigota in the soils of "Roztochia" preserve 51

Botany

Zhyzhyn N.P., Kuziarin O.T. Behaviour tendencies of vascular plants species of the "Ukrainian Red Data Book" in the zones of influence of underground pumping-stations in Roztochia 56

- Klymyshyn O.S.* Condition of relict grass plants populations in Roztochia 65
Malynovskyi A.K. The analysis of modern extention of relict species in solving problems of flora history 69

Ecology

- Chornobai Yu.M., Zaletska O.Yu.* Organochemical and humus states of litters in leading types of forests in Roztochia 76
Chornobai Yu.M., Kharambura Ya.Y., Shcherbakova O.M. Dynamics of phytosaprophages communities in cast of Roztochia forests 86

Museum collections

- Klymyshyn O.S., Kulyk T.G.* Structure and state of botanical collections of the State Museum of Natural History 93

Informatics

- Malynovskyi A.K., Bronshtein I.G.* The application of information retrieval programmes in botanical investigations 98

- Rules for manuscripts presentation* 113

Наукове видання

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

Державний природознавчий музей

НАУКОВІ ЗАПИСКИ
ДПМ НАН УКРАЇНИ

Том 11

Відповідальний редактор О.С.Климишин

Українською мовою

Комп'ютерний набір І.Б.Коновалова, І.Г.Бронштейн
Комп'ютерна верстка І.Г.Бронштейн

Адреса редакції:
290008 Львів, вул.Театральна, 18
Державний природознавчий музей НАН України
Телефон: (0322) 72-89-17

Підписано до друку 12.94. Здано до набору 12.94.
Формат 60×84/16. Папір друк. Ум. друк.арк. 70
Ум.фарбо-відб. 7,0 . Обл.вид.арк. 6,5 . Тираж 200 екз.
Зам. 95

Учбово-виробничі майстерні Львівського поліграфічного технікуму.
290004, м.Львів, вул.Винниченка, 12